

Stadse indrukken van het plattelandsparlement.

Om als ‘stadse’ op een –vroege- zaterdagochtend naar Lunteren te vertrekken voor het tweede landelijke plattelandsparlement was voorwaar geen geringe opgave. Ik beschouw het platteland niet als de achtertuin van de stad, maar feit is dat ik er meestal in de weekenden doorheen fiets en me hoogst zelden afvraag hoe het nu met die plattelanders gaat. Typisch (rand)stedelijke houding, dat zal later op de dag blijken. Hoog tijd voor een update dus. Stralend zonnetje bij aankomst in congrescentrum ‘De Werelt’, vriendelijke ontvangst en meer dan genoeg dorpsbewoners om het een en ander van op te steken. Dus dat beloofde wat.

Opening

Fons de Poel, voorzitter, opende de dag, waarna de stemkastjes die op ieders stoel lagen getest werden met de volgende vraag: Hoeveel exemplaren van elke diersoort nam Mozes mee in zijn ark? (En let u even op!) A) één B) twee C) alleen vrouwtjes D) extra mannetje E) geen van bovenstaande opties. Wanneer u B ingetoetst zou hebben, bevindt u zich in goed gezelschap, o.a. in dat van Bas van der Vlies (kamerlid SGP). De meerderheid van het gezelschap (ik inclusief) trapte in de val die voor ze uitgezet was. Mozes... Mozes? Was dat niet Noach? Juist! Stemkastjes deden het dus prima, en de stemming zat er ook meteen goed in. Commissaris van de Koningin van Gelderland, Clemens Cornielje, gaf de officiële aftrap van het plattelandsparlement, de kamerleden werden geïntroduceerd en verschillende generaties plattelanders werd gevraagd naar hun beleving van het platteland vroeger en nu. ‘Vroeger, 30 jaar geleden, was het platteland echt buitengebied, de stad was de stad en de kernen de kernen. Nu is het een mix geworden van boeren en burgers op het platteland. Dat is leuk, maar vraagt wel een andere manier van denken en omgang.’ Aldus een iets oudere plattelandsbewoner. En: ‘De ontwikkelingen gaan sneller dan wij bij kunnen houden’. Dat was nu niet bepaald het beeld dat ik had van het platteland. Mijn indruk was eigenlijk dat op het platteland alles tien jaar later plaatsvond en men net gewend was aan kabeltelevisie. Verkeerd gedacht en stereotiepe stadse arrogantie, want de dag was nog nauwelijks begonnen en mijn beeld van het platteland en haar bewoners veranderde al behoorlijk. Want er gebeurt véél in dorpen, kernen, buitengebied.

Na de opening waaierde iedereen uit over de ruimtes waar de workshops gehouden werden. Elders op deze pagina vindt u de inhoudelijke verslagen van deze bijeenkomsten.

Het Lagerhuisdebat

Het Lagerhuisdebat: zonder Marcel van Dam (gelukkig) maar met Fons de Poel als gespreksleider (leuk) en behoorlijk wat deelnemers. Deze plattelanders hoefde je niet over de streep te trekken om te discussiëren, passie voor en betrokkenheid bij het platteland zorgden voor genoeg gespreksstof. Twee stellingen: ‘Jeugdketen op het platteland verbieden’ en ‘Platteland is de tuin van de stad’. Wat betreft stelling één dacht ik, argeloze stadsbewoner, dat die keten wel weg mochten, want op tv zie ik meestal dronken, hangende jongeren op een aftands donkerbruin bankstel, die héél veel lawaai maken. Maar het ligt –uiteraard- veel genuanceerder. Een greep uit de argumenten van de voorstanders: Keten hebben een duidelijke functie, waar moet de jeugd anders naartoe? En je moet ergens, in een veilige omgeving met ouderen erbij, leren drinken en roken. (Wat ik wel een aardig argument vond!) De problemen die soms ontstaan hebben met de opvoeding te maken. Ouders moeten, net als de gebruikers, verantwoordelijkheid nemen. En alcoholgebruik onder jongeren moet goed in de gaten gehouden worden. Een deelnemer verzuchtte hartgrondig: ‘Waar komt dat zuipen toch vandaan?’ ‘DORST!’ Aldus het supersnelle en duidelijk zeer gemeente antwoord van een van de jongere aanwezigen. Iemand anders nuanceerde fijntjes het beeld van de ‘alcoholische

jeugd': Wij reden vroeger met de auto vanuit Groningen dronken naar huis, en dan reden we het liefste midden op de streep, want dat vonden we leuk. Nu doen mijn kinderen dat niet, het komt niet eens in ze op. Er is, als ze uitgaan, altijd iemand die niet drinkt.

'Platteland is de tuin van de stad', was de tweede stelling. Dat leek me een tikje denigrerend. Het zou betekenen dat de stad het huis is en het platteland de tuin. Maar het hangt er ook maar vanaf hoe je het begrip tuin opvat. En aantal opmerkingen van de tegenstanders. 'Het platteland is de ontwikkelcampus van de stad, geen tuin! Bedrijven uit de steden zijn begonnen op het platteland, het heeft een ontwikkelfunctie.' 'Mensen uit de stad gaan de tuin altijd meteen bestraten, want ze willen geen groen!' 'Zorg ervoor dat het je eigen tuin blijft!' En: 'Platteland is meer dan alleen voedselvoorziening naar de stad.'

Een voorstander van deze stelling benaderde het begrip tuin anders: 'Platteland is de moestuin, er is sprake van een herbeleving van het platteland door regionaal voedsel. En kijk hoeveel burgers investeren in hun tuin. Dat heeft waarde. Er is steeds meer een beweging van de stad naar het platteland.' Aan het einde van het Lagerhuis werd 'de mevrouw van de middenstreep' door Driek van der Vondervoort (Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen) uitgeroepen tot beste debater en dat leverde een kistje wijn op.

Dat uit 'de moestuin' veel lekkers komt werd duidelijk met de lunch. Regionale producten uit heel Nederland en dat was een feest voor oog en maag. (Hoewel bloedworst me net een brug te ver ging.) Tijdens de lunch was er ook ruimte om te speeddaten met kamerleden: vijf minuten tijd om een kamerlid een vraag te stellen of aan de tand te voelen over zijn/haar visie op het platteland.

Slotdebat

Na de lezingen 'Het grote groene misverstand', 'Vergrijzing' en de tweede workshoprondes vond het slotdebat plaats, waarin de moties gepresenteerd werden. Een zaal vol bewoners van het platteland in gesprek met 'Den Haag'. Dat beloofde een mooie uitwisseling te worden, en dat werd het ook. Zoals Fons de Poel met onderkoelde humor opmerkte na een stevig debatje: 'De stemming zit er goed in, ópen, maar gespannen.' Wat opviel tijdens het debat was de behoefte van veel deelnemers aan minder regels, en meer zelfbestuur. "Er is één ding wat ú moet doen. Dat is óns de middelen geven en naar óns luisteren, aldus een deelnemer. En luisteren deden ze. Maar er was ook weerwoord. Harm-Evert Waalkens van de PvdA vond dat je niet naar het rijk een beetje "pissed off" moest doen, maar bij je directe vertegenwoordiger moest zijn. Die moet je over de toonbank sleuren en vragen: "Wat doe jij nu voor mij?" Waarvan akte!

Elders op deze pagina vindt u de inhoudelijke informatie over de moties en de stemresultaten.

De moties werden door Bert Broekhuis (LVKK) aangeboden aan Bas van der Vlies, die met humor en zelfspot nog even refereerde aan 'de ark van Mozes'. Hij gaf aan erg voorzichtig te zijn geworden, omdat hij al vroeg de fout inging met de test. "Zit me gruwelijk dwars, maar ik kom er wel overheen." Van der Vlies beloofde ervoor te zorgen dat de moties bij alle kamerleden terechtkomen. Proberen de aandacht te vragen en niet alléén aandacht, ook besluitvorming. In gemeenschappen zit een ziel, aldus Van der Vlies, en die moet blijven begeistere en niet afgesnoerd worden.

Mooi gesproken... Restte nog de dichter/acteur die al zijn indrukken van de dag in rijm vervat had, en daarna kon de borrel beginnen.

Met een glas rosé en een bitterbal stond ik nog even de dag te overdenken. Nog wat opgestoken, vandaag? Ja, ik geloof van wel. Dé plattelander bestaat niet, hét platteland ook

niet. (Met dank aan Maxima.) Het platteland is divers, haar bewoners ook. Wat bindt is de liefde voor hun omgeving en de afkeer van Randstedelijk beleid waarin geen rekening wordt gehouden met de behoeftes van het platteland. Plattelanders zien de veranderingen en keren ze niet de rug toe, maar springen er op in. Veel goede initiatieven van bewoners, soms moeilijk om ze van de grond te krijgen door een teveel aan regels. Maar dat is mijn beeld, het beeld van iemand uit de stad. Of het klopt? Ik weet het niet, maar de volgende keer dat ik door het buitengebied fiets kijk ik toch met andere, wat minder stadse ogen.

Angélique Huisman